

Cirkulärnr: 1998:50
Diariernr: 1998/0920
Handläggare: Sofia Larsson
Ylva Winberg
Sektion/Enhet: Skola och barnomsorg
Datum: 1998-04-03
Mottagare: Barnomsorg, Skolbarnomsorg, Grundskola,
Gymnasieskola
Rubrik: Regeringens prop. 1997/98:93 Läroplan för förskolan
och Regeringens prop. 1997/98:94 Läroplan för det
obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och
fritidshemmet m.m.

Skola och barnomsorg
Sofia Larsson
Ylva Winberg

1998-04-03

Barnomsorg
Skolbarnomsorg
Grundskola
Gymnasieskola

Regeringens prop. 1997/98:93 Läroplan för förskolan och Regeringens prop. 1997/98:94 Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidhemmet m.m.

Regeringens proposition 1997/98:93 Läroplan för förskolan (för barn i åldern 1-5 år) och Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet m.m., proposition 1997/98:94, överlämnades till riksdagen den 5 mars 1998.

Läroplan för förskolan

I propositionen för förskolan föreslås att en läroplan skall införas för förskolan och att läroplanen skall vara en förordning. En förordning innebär en bindande föreskrift som är beslutad av regering eller myndighet.

Läroplanen skall till sin struktur vara uppbyggd på samma sätt som skolans läroplan. Läroplanen skall ange förskolans värdegrund, som skall utgå från de demokratiska mål som samhället vilar på.

Att en läroplan införs betyder *inte* att förskolans uppdrag skall förändras. Förskolan skall genom pedagogisk verksamhet erbjuda omsorg och fostran så att föräldrarna kan förvärvsarbeta eller studera samt främja barns utveckling och lärande.

Regeringen vill genom läroplanen förstärka och utveckla förskolans pedagogiska roll och se förskolan som det första viktiga steget i det livslånga lärandet.

Regeringen anser att i läroplanen, bör mål och riktlinjer preciseras för normer och värden, utveckling och lärande, barns inflytande samt samarbetet mellan förskola och hem

Läroplanen skall vända sig till *alla* som arbetar i förskolan samt till *arbetslaget*.

Läroplanen skall innehålla mål att *sträva* mot, men *ej mål att uppnå* för det enskilda barnet.

Läroplanen skall *inte* gälla för *enskilt* driven förskola, men kan ligga till grund för kommunens bedömning av om kvalitetskraven uppfylls vid kommunens tillståndsprovning.

För *familjedaghem* och *öppen förskola* skall läroplanen *inte* gälla, men för familjedaghem skall den vara vägledande i tillämpliga delar utifrån verksamhetens förutsättningar.

Skolverket skall utfärda Allmänna Råd för familjedaghem och öppen förskola. Vidare föreslås att benämningarna daghem och deltidsgrupp samt integrerad skolbarnsomsorg utgår ur skollagen och ersätts med förskola respektive fritidshem.

Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet m.m., proposition 1997/98:94

Gemensam läroplan

En gemensam läroplan skall gälla för den obligatoriska skolan och förskoleklassen men skall också tillämpas av fritidshemmet. Läroplanens struktur och inriktning skall i huvudsak bestå. Mål och riktlinjer skall kompletteras så att läroplanen kan användas i samtliga verksamheter. Läroplanen för förskolan och Lpo 94 skall länka i varandra och utgå från en gemensam syn på kunskap och lärande.

Decentralisering som utvecklingsstrategi

I propositionen betonas vikten av att fullfölja decentraliseringen. Uppföljning och utvärdering av hög kvalitet på alla nivåer är en förutsättning för att kunna följa skolans utveckling och ta ansvar för dess kvalitet. Skolkommitténs förslag om ett "pedagogiskt bokslut" innebär att både ekonomisk och pedagogisk information skall redovisas.

De kvalitetsredovisningar som varje kommun och skola skall genomföra enligt regeringens nyligen fattade beslut (SFS 1997:702) bör få en sådan utformning som ett "pedagogiskt bokslut" kan innebära.

Läs- och skrivsvårigheter

En av förskolans och skolans viktigaste uppgifter är att ge alla barn och unga en god läs- och skrivförmåga. God tillgång till litteratur och andra medier är viktigt. Eleven skall ej betraktas som problembärare utan man skall anpassa verksamheten utifrån varje elevs förutsättningar.

Elever med behov av särskilt stöd

Elever med behov av särskilt stöd skall prioriteras. För varje elev som har behov av särskilt stöd skall ett åtgärdsprogram utarbetas. Programmet skall föregås av en utredning.

Åtgärdsprogrammet skall vara både kort- och långsiktigt planerat och utgå från elevens starka sidor. Genom en tydligare markering i 5 kap. 1 § grundskoleförordningen åläggs rektor ett tydligare ansvar för att ett åtgärdsprogram utarbetas för eleven, som grund för de stödinsatser som skall genomföras i samråd med eleven och elevens föräldrar.

Fritidshemmet och läroplanen

Fritidshemmet skall använda sig av läroplanen i så stor utsträckning som möjligt t.ex. de avsnitt som behandlar grundläggande värden, förståelse, medmänsklighet, normer och värden.

Fritidshemmet får därmed två dokument att följa, dels läroplanen, dels allmänna råd, som Skolverket skall få i uppdrag att utforma.

Allmänna råd bör också omfatta skolbarnsomsorg som bedrivs i form av familjedaghem och öppen fritidsverksamhet.

Grundskolans timplan

Ett begränsat antal kommuner bör få möjlighet att delta i en försöksverksamhet där arbetet i grundskolan får organiseras utan en centralt fastställd timplan. Regeringen avser att ge en arbetsgrupp i uppdrag att utarbeta förslag till hur försöksverksamheten skall utformas med avseende på utvärdering och kvalitetssäkring.

Behörighet till ett nationellt och specialutformat program i gymnasieskolan

En ändring görs i 5 kap. 5 § skollagen som innebär att de kunskapsrelaterade behörighetsvillkoren i vissa fall skall anses vara uppfyllda om sökandena på annat sätt förvärvat kunskaper likvärdiga med godkända betyg i ämnena svenska, alternativt svenska som andraspråk, engelska och matematik.

Denna lagändring gäller från den 1 juli 1998.

I en övergångsbestämmelse till lagen (1993:1478) om ändring i skollagen (1985:1100) tas det in en föreskrift som innebär att äldre bestämmelser skall gälla för den som återoppar sifferbetyg vid ansökan till gymnasieskolan.

”För dem som återoppar sifferbetyg när de söker till gymnasieskolan skall 5 kap. 5 § gälla i dess lydelse före den 1 juli 1994.”

Översyn av skollagen

Regeringen anser att det nu behöver tas ett samlat grepp över de förslag och krav som ställs på förändringar i skollagen. Därför avser regeringen att ta initiativ till en översyn av skollagen i sin helhet.

Kostnader

Regeringen bedömer att införandet av en läroplan för förskolan och läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet m.m. inte kommer att orsaka kommunerna ökade kostnader.

Propositionerna skall behandlas i riksdagen den 28 maj 1998 och föreslås för förskolan träda i kraft den 1 augusti 1998 och för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet m.m. läsåret 1998/99.

Frågor med anledning av detta cirkulär besvaras av Sofia Larsson och Ylva Winberg, Sektionen för skola och barnomsorg, tfn 08-772 41 00, fax 08-772 47 17.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Sektionen för skola och barnomsorg

Louise Fernstedt

Sofia Larsson

Ylva Winberg